

HARMAAN TALOUDEN TORJUNTA

SISÄLLYS

1	ASIAKIRJAN TARKOITUS.....	1
2	MÄÄRITELMÄT	1
3	PÄÄURAKOITSIJAN VELVOLLISUUDET	2
3.1	Tilaajavastuulain edellyttämät velvollisuudet.....	2
3.1.1	Tilaajavastuu.fi-palvelu.....	2
3.2	Verovelkarekisteri	2
3.3	Työterveyshuolto	2
3.4	Työturvallisuuslain edellyttämät velvollisuudet.....	2
3.4.1	Työntekijöiden perehdyttäminen ja kuvallinen tunniste	2
3.4.2	Luettelo yhteisellä työmaalla työskentelevistä.....	3
3.5	Verotusmenettelylain vaatimusten täyttämiseksi tarvittavat velvollisuudet	3
3.5.1	Lakisääteinen ilmoitusmenettely.....	3
3.5.2	Pääurakoitsijalta edellytettävät toimenpiteet	3
3.4.2 mukaiset	yksilöinti- ja yhteystiedot.....	3
3.6	Urakoitsijoiden käyttäminen ja tarvittavat selvitykset	3
3.6.1	Urakoiden ketjuttaminen	3
3.6.2	Urakoitsijaketjun tiedot ja selvitykset.....	4
3.6.3	Urakoitsijaketjun muut tiedot ja selvitykset	4
3.6.4	Ulkomaiselta aliurakoitsijalta vaadittavat tiedot.....	4
3.6.5	Ali- tai sivu-urakoitsijoiden hyväksyttäminen	5
3.7	Sanktiot.....	5
3.7.1	Sopimuksenvastaisista urakkasopimuksista aiheutuvat sanktiot.....	5

1 ASIAKIRJAN TARKOITUS

Asiakirjan tarkoituksena on määritellä hankkeen osapuolten oikeudet ja velvollisuudet harmaan talouden torjuntaa varten. Asiakirjassa määritellyt oikeudet ja velvollisuudet sisältyvät liitteenä myös osapuolten väliseen rakennuttamista koskevaan sopimukseen (jäljempänä Sopimus).

2 MÄÄRITELMÄT

Alla määritellään rakennushankkeen osapuolet, joita tässä asiakirjassa kutsutaan alla annettuun termiin.

TILAAJA - Yhteisö, joka on Sopimuksen osapuolena ja toimii sopimussuhteessa rakennuttajana, rakennustyön tilaajana tai muussa vastaavassa asemassa.

PÄÄURAKOITSIJA - Urakoitsija, joka on Sopimuksessa nimetty pääurakoitsijaksi. Rakennustyömaan päätoteuttaja.

URAKOITSIJA - Ali- ja/tai sivu-urakoitsija, joka on sopimussuhteessa Pääurakoitsijan ja/tai Tilaajan kanssa. Sopimus voidaan tehdä sivu- tai aliurakkasopimuksena tai muuna rakennuttamista koskevana sopimuksena.

LÄHETETTY TYÖNTEKIJÄ - Työntekijä, joka työskentelee tavallisesti muussa valtiossa kuin Suomessa ja jonka toiseen valtioon sijoittunut, työnantajana toimiva yritys työsuhteen kestäessä lähettää rajoitetuksi ajaksi työhön Suomeen. Lähettäminen voi perustua suomalaisen ja ulkomaalaisen yrityksen väliseen urakkasopimukseen tai työvoiman vuokraussopimukseen.

3 PÄÄURAKOITSIJAN VELVOLLISUUDET

3.1 Tilaajavastuulain edellyttämät velvollisuudet

3.1.1 Tilaajavastuu.fi-palvelu

Tilaaja suosittelee, että pääurakoitsija ja urakoitsija liittyvät omalla kustannuksellaan Tilaajavastuu.fi -palvelun Luotettava Kumppani -ohjelmaan ja pysyvät sen asiakkaana koko rakennushankkeen ajan. Urakkasopimuksen liitteeksi urakoitsijan on toimitettava sopimuksentekohetkellä voimassa oleva Tilaajavastuu.fi -raportti tai muut tilaajavastuulain (1233/2006) vaatimat todistukset.

Pääurakoitsijan on huolehdittava siitä, että kaikki sen urakoitsijat täyttävät tilaajavastuulain edellyttämät vaatimukset. Edelleen pääurakoitsijan on täytettävä kaikki tilaajavastuulain edellyttämät velvollisuudet suhteessa aliurakoitsijoihin, joihin se on itse sopimussuhteessa.

3.2 Verovelkarekisteri

Pääurakoitsijan on selvitettävä, onko tämän käyttämät muut urakoitsijat ja alihankkijat merkitty verovelkarekisteriin. Mikäli urakoitsijalla tai alihankkijalla on verovelkaa yli 500 euroa, näillä tulee olla tehtynä maksusopimus veroviranomaisen kanssa.

3.3 Työterveyshuolto

Pääurakoitsijan on pyydettävä muilta urakoitsijoilta ja alihankkijoilta selvitys lakisääteisen työterveyshuollon järjestämisestä. Selvitys voi olla työterveyshuoltosopimus tai kirjallinen selvitys, josta käy ilmi lakisääteisen työterveyshuollon järjestäminen.

3.4 Työturvallisuuslain edellyttämät velvollisuudet

3.4.1 Työntekijöiden perehdyttäminen ja kuvallinen tunnistus

Pääurakoitsijan on huolehdittava siitä, että kaikki työmaalla työskentelevät perehdytetään työhönsä työturvallisuuslain edellyttämällä tavalla.

Pääurakoitsijan on huolehdittava siitä, että kaikilla työmaalla työskentelevillä on työmaalla liikkueensa henkilön yksilöivä työturvallisuuslain edellyttämä kuvallinen todiste, josta tulee käydä ilmi seuraavat asiat:

- henkilökohtainen veronumerorekisteriin merkitty veronumero
- työnantajan nimi
- työsuhteen laatu: työsuhteessa oleva työntekijä vai itsenäinen työnsuorittaja.

Tunnistetta ei tarvitse käyttää, mikäli kyseessä on tilapäisesti tavaraa työmaalle kuljettava henkilö tai työmaalla vieraileva henkilö.

3.4.2 Luettelo yhteisellä työmaalla työskentelevistä

Pääurakoitsijan on pidettävä luetteloa työmaalla työskentelevistä ja säilytettävä luettelo vähintään kuusi vuotta sen vuoden päättymisestä, jona työmaa valmistui. Luetteloon tulee merkitä jokainen työntekijä, jolla on veronumero. Luettelosta tulee käydä ilmi seuraavat asiat:

- rakennustyömaan nimi ja osoite
- pääurakoitsijan nimi ja Y-tunnus
- rakennuttajan nimi ja yhteyshenkilö
- työntekijän etu- ja sukunimi, syntymäaika ja veronumero
- työntekijän työnantajan nimi ja Y-tunnus tai sitä vastaava ulkomainen tunniste
- ulkomaalaisen työntekijän työnteko-oikeuden peruste
- lähetetyistä työntekijöistä edustajan nimi ja yhteystiedot Suomessa
- työntekijän kuittaus perehdyttämisestä
- työmaalla työskentelyn alkamis- ja päättymispäivämäärä
- päättyneen kulkuluvan palautusaika.

3.5 Verotusmenettelylain vaatimusten täyttämiseksi tarvittavat velvollisuudet

3.5.1 Lakisääteinen ilmoitusmenettely

Verotusmenettelylain ja sen muuttamisesta säädetyn lain mukaisesti Verohallinnolle tulee toimittaa kuukausittain urakkasopimusten urakoitsijoiden nimi-, yhteys- ja urakkahintatiedot työmaanumeroineen.

Tilaaja toimittaa Verohallinnolle yksilöinti- ja yhteystiedot niistä yrityksistä, jotka suorittavat Tilaajalle rakennus- tai korjaustyötä sekä työn yhteydessä annetun tavarantoimittajan luovuttamista tai rakennusteiden pystytys- tai purkutyötä tai jotka vuokraavat Tilaajalle työvoimaa edellä mainittuihin tarkoituksiin.

3.5.2 Pääurakoitsijalta edellytettävät toimenpiteet

Pääurakoitsijan tulee toimittaa Tilaajalle kuukausittain seuraavat tiedot:

- työmaalla työskentelevien työntekijöiden tai itsenäisten työntekijöiden kohdan 3.4.2 mukaiset yksilöinti- ja yhteystiedot
- työnantajien ja vuokratyöntekijöiden kohdan 3.4.2 mukaiset yksilöinti- ja yhteystiedot
- tiedot työnantajan kotivaltioista, työ- ja toimeksiantosuhteen laadusta sekä työskentelyä, Suomessa oleskelua ja vakuuttamista koskevat tiedot.

3.6 Urakoitsijoiden käyttäminen ja tarvittavat selvitykset

3.6.1 Urakoiden ketjuttaminen

Pääurakoitsija ei saa ketjuttaa urakkaa tai sen osia toiselle osapuolelle ilman tilaajan kirjallista suostumusta. Urakkaa ei saa ketjuttaa kahta alihankkijaa pidemmälle, ellei tilaaja tapauskohtaisen harkinnan perusteella anna siihen kirjallista suostumusta.

3.6.2 Urakoitsijaketjun tiedot ja selvitykset

Pääurakoitsijan tulee huolehtia siitä, että sen käyttämät Urakoitsijat ennen urakkasopimuksen solmimista täyttävät tilaajavastuulain velvoitteet. Lisäksi pääurakoitsijan tulee huolehtia siitä, että kaikilla Urakoitsijoilla on sopimusperusteinen ja sanktioitu velvollisuus täyttää tilaajavastuulain mukaiset velvoitteet suhteessa niiden omiin mahdollisiin aliurakoitsijoihin.

Pääurakoitsijan tulee huolehtia siitä, että se täyttää kaikki tilaajavastuulain edellyttämät velvoitteensa suhteessa aliurakoitsijoihinsa.

Tilaajavastuuseen kuuluvat asiakirjat tarkastetaan enintään kahden (2) kuukauden välein.

3.6.3 Urakoitsijaketjun muut tiedot ja selvitykset

Pääurakoitsijan tulee edellyttää urakoitsijoiltaan, että nämä ennen työn aloittamista

- yksilöivät työmaalla työskentelevät, heidän palveluksessaan työskentelevät työntekijänsä pääurakoitsijalle
- antavat pääurakoitsijalle kirjallisen vakuutuksen, ettei aliurakoitsijaa edusta työmaalla tai muutoin liiketoimintakielttoon asetettu henkilö
- noudattavat 1.7.2014 voimaan tulleita muutoksia lakiin verotusmenettelystä (L363/2013) ja lakiin työturvallisuudesta (L364/2013).

3.6.4 Ulkomaiselta aliurakoitsijalta vaadittavat tiedot

Mikäli pääurakoitsija on aikeissa solmia sopimuksen ulkomaisen yrityksen kanssa, tulee sen ennen sopimuksen solmimista varmistua siitä, että yrityksellä on yritys- tai yhteisötietotunnus. Lisäksi pääurakoitsijan on huolehdittava siitä, että yritys ennen sopimuksen solmimista toimittaa pääurakoitsijalle seuraavat tilaajavastuulain 5 §:n mukaiset tiedot yrityksen kotimaan lainsäädännön mukaisella rekisteriotteella tai vastaavalla luotettavalla todistuksella:

- selvitys yrityksen kuulumisesta ennakkoperintärekisteriin
- kaupparekisteriote
- verovelkatodistus tai velanmaksusuunnitelma
- todistus yrityksen kuulumisesta työnantajarekisteriin
- todistus yrityksen arvonlisäverovelvollisuudesta
- todistus eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskevasta maksusuunnitelmasta
- selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta ja keskeisistä työehdoista
- selvitys työterveyshuollon järjestämisestä
- todistus tapaturmavakuutuksesta: EU-alueelta tulevilta A1 tai E101, kolmansista maista tulevien osalta vakuutus pitää tehdä Suomessa eli suomalainen todistus.

Todistusten aitous on pystyttävä toteamaan toimitetuista todistuksista ilman selonottajan omia lisäselvityksiä. Todistuksista on esitettävä suomenkieliset käännökset niiden keskeisestä sisällöstä.

Mikäli ulkomainen Urakoitsija on rekisteröinyt sivuliikkeen Suomessa tai se on rekisteröitynyt verovelvolliseksi Suomeen, aliurakoitsijan on toimitettava tilaajavastuulain edellyttämät tiedot sekä aliurakoitsijan kotimaasta että Suomessa rekisteröityjen yksikköjen osalta Suomesta.

Aliurakoitsijoina toimivia ulkomaisia yrityksiä koskevat myös kohdat 3.5.1 ja 3.5.3.

3.6.5 Ali- tai sivu-urakoitsijoiden hyväksyttäminen

Ennen kunkin yksittäisen urakkasopimuksen solmimista Pääurakoitsijan on pyydettävä Tilaaajalta kirjallisesti hyväksyntä kyseisen Urakoitsijan käyttämiseen. Kirjalliseen pyyntöön tulee liittää suomalaisten Urakoitsijoiden osalta luotettava selvitys tilaajavastuulain velvoitteiden täyttämisestä (esim. todistus Urakoitsijan kuulumisesta Tilaaajavastuu.fi -palvelun Luotettava Kumppani -ohjelmaan). Tilaaaja pyrkii vastaamaan Pääurakoitsijan hyväksyntäpyyntöön viiden (5) arkipäivän sisällä siitä, kun pyyntö edellä mainittuine liitteineen on toimitettu Tilaaajalle.

Ulkomaisen urakoitsijan osalta Tilaaaja pyrkii vastaamaan viiden (5) arkipäivän sisällä siitä, kun Pääurakoitsija on toimittanut kohdan 3.6.4 mukaiset selvitykset.

Tilaaajalla on oikeus olla hyväksymättä niitä kotimaisia tai ulkomaisia Urakoitsijoita, joiden tilaajavastuutiedoissa on puutteita, todistusten aitoudesta ei voida saada varmuutta ja/tai todistuksia ei olennaisilta osin ole käännetty suomeksi tai muuten on aihetta epäillä, ettei Urakoitsija pysty huolehtimaan tai aio huolehtia yhteiskunnallisista velvoitteistaan kuten veroista tai sopimuspalkoista.

3.7 Sanktiot

3.7.1 Sopimuksenvastaisista urakkasopimuksista aiheutuvat sanktiot

Mikäli urakkasuorituksia on ketjutettu ilman tilaajan kirjallista hyväksyntää tai urakointisopimus on tehty sopimuskumppanin kanssa, jota ei ole hyväksytetty Tilaaajalla, on Tilaaajalla oikeus vaatia, että pääurakoitsijan on purettava sopimuksenvastaisesti tehty urakkasopimus välittömästi sekä poistettava ko. urakoitsija työntekijöineen työmaalta välittömästi. Pääurakoitsija on tällöin velvollinen korvaamaan sopimusrikkomuksesta aiheutuneet vahingot täysimääräisesti tilaajalle.

Pääurakoitsija on lisäksi velvollinen maksamaan Tilaaajalle sopimussakkoa 0,05 % tilaajan ja pääurakoitsijan välisen sopimuksen arvonlisäverottomasta urakkasummasta kultakin työpäivältä, jonka aikana sopimuksenvastainen urakoitsija on työskennellyt työmaalla.

Keravalla 02.12.2025

Jari Pullinen, RI
projektipäällikkö
Kiinteistö Oy Nikkarinkruunu
Asemantie 4 (PL 123), 04201 Kerava
+358 40 318 4470
jari.pullinen@kerava.fi